

Harmonizace daní v Evropské unii

- – přizpůsobení, sladění národních daňových systémů
- Fáze harmonizace
 - určení daně, která se harmonizuje
 - harmonizace základu daně
 - harmonizace daňové sazby

Geneze

- Zakládající státy EHS – různorodost daňových systémů
 - – daně z obratu, prodejní daň, DPH
 - – daně z důchodů, odlišná konstrukce základu daně, slev, odčitatelných položek
- 1967 – rozhodnutí o povinném zavedení DPH
- – Bílá kniha dokončení vnitřního trhu
- – Jednotný vnitřní trh
- DPH jako zdroj rozpočtu Evropských společenství

Harmonizace – přímé daně

- Zdanění osobní důchodovou daní je v zemích EU různorodé
- Stagnace (rozdílnost účetních systémů, neochota)
-
 - Rozdílné sazby, sociální aspekty (odpočitatelné položky ...)
 - Jedna sazba x více sazeb
-
 - Sazba daně – vypovídací schopnost x efektivní sazba daně
 - Dvojí zdanění – smlouvy o zamezení dvojího zdanění
- – Pravidlo tržního odstupu – pro stanovení transferové ceny – měla by odpovídat ceně stanovené mezi nezávislými osobami
- Směrnice – o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských zemí v oblasti přímých daní – daňové úniky, výměna informací
- 90/436/EEC – – stanovuje principy a metody jak zamezit dvojímu zdanění
- r. 1993 – povinné používání DIČ
- Pravidlo CFC (.....)
- Pravidlo FIF (Foreign Investment Fund)
- Rudingův výbor – vliv distorzity daní
- Preference Evropské Komise
 - Eliminace dvojího zdanění
 - Zajištění fungování jednotného vnitřního trhu
 - Ošetření daňových toků mezi členskými státy
 - Přímé daně – volný pohyb osob, zboží, kapitálu a služeb
 - Přímé daně
 - Přímé daně – smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Přímé daně a jednotný vnitřní trh

- Volný pohyb zboží** – zboží vyrobené v jednom státě EU bylo prodáváno v jiném státě EU za stejných podmínek jako domácí zboží
 - Základ cel a dávek s rovnocenným účinkem (Rozsudky: Statistický poplatek 24/68, Diamantarbeiders v. Brachfeld 2/69 a 3/69)
 - Odstranění vnitřního diskriminačního zdanění (..... – Daň z automobilů 112/84)
 - Zákaz kvantitativního omezení dovozu a opatření s rovnocenným účinkem (Procureur du Roi v. Benoit a Gustave 8/74, Rewe- Zentral AG v. Bundesmonopolverwaltung für Branntwein – Cassis de Dijon 120/78)

- Volný pohyb osob** – odstranění diskriminace na základě státní příslušnosti, rovné postavení osob ze všech států EU na úroveň tuzemských pracovníků. Možnost usadit se, pracovat a podnikat ve kterémkoliv členském státu EU.
 - Finanzamt Köln v.279/93
 - Egonv. Finanzamt München – Daňový odpočet 403/03

- Volný pohyb služeb** – přeshraniční poskytování úkonů, cílem je zajistit právo nabízet a poskytovat služby, aniž by muselo dojít k usazení mimo domovský stát
 - Skatteministeriet v. Bent 55/98

- Volný pohyb kapitálu** – volný pohyb věcného a peněžního kapitálu
 - plc. v . David Halsey (Her Majesty's Inspector of Taxes) 446/03

Směrnice společenství

- Směrnice 90/434/EHS – Směrnice o fúzích
- Směrnice 90/435/EHS – Směrnice o zdanění mateřských a dceřiných společností
- Směrnice 2003/48/ES – směrnice o zdanění příjmů z úspor ve formě plateb úrokového charakteru
- Směrnice 2003/49/ES – Směrnice o zdaňování úroků a licenčních poplatků

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění

- Dvojí – vzniká z důvodu kolize dvou a více daňově právních systémů různých států
- Metody zabránění dvojího zdanění
 - Metoda
 - Úplné
 - S výhradou progrese
 - Metoda
 - Plný
 - Prostý

Harmonizace v oblasti nepřímých daní

- Viz také přednáška – DPH
- Harmonizace je nezbytná pro fungování společného trhu => zaměření zejména na oblast daně z přidané hodnoty
- Dříve spíše – duplicitnost daně
- První směrnice 67/227/EHS – uvádí důvody pro zavedení DPH
- Druhá směrnice 67/228/EHS
- Třetí, čtvrtá, pátá směrnice EHS
-

- Od r. 1..... je DPH jedinou všeobecnou nepřímou daní ve všech státech EU
- Neduplicitní, vícefázová daň
- Dříve jednorázové daně – daň z obratu – duplicitnost daně

- Sazby daně z přidané hodnoty
 - Sjednocení počtu daňových sazeb
 - Původní návrh Komise –
 - Směrnice 92/77/EHS – základní nejméně 15 %, snížená nejméně 5 %
- Směrnice Rady 2006/112/ES – o společném systému daně z přidané hodnoty – základní dokument harmonizace DPH
- Přílohy směrnice 2006/112/ES – vymezují např. položky, které mohou být zařazeny do snížené sazby DPH

- Judikáty Soudního dvoru
 - H.J.....Spiel und Unterhaltungsgerate Aufstellungsgesellschaft GmbH (38/93)
 - Fiscale eenheid Koninklijke NV v. Staatssecretaris van Financien (484/06)

Kolotočové podvody

- Podvody obchodníka
- Dodávky zboží, které následující řetězovitě za sebou, přičemž v jednom místě řetězce plátců DPH není daň odvedena a příslušný subjekt přestane existovat nebo není možné tuto firmu dopátrat

U zkoušky je nutno umět také alespoň stručně vysvětlit – charakterizovat - alespoň 1 vybraný judikát [rozsudek] (čeho se týkal, jaký je závěr z tohoto judikátu v kontextu daňové harmonizace) týkající se přímých daní a alespoň 1 judikát týkající se nepřímých daní (viz otázky č. 28 a 29), více např. kniha Široký Jan – Daně v EU

Mezinárodní zdanění

- jeden příjem bude zdaněný ve více než jednom státě, na předmět daně je uvalena opakovaně stejná nebo obdobná daň
- Vnitrostátní dvojití zdanění
- Mezinárodní dvojití zdanění
- Dvojití zdanění
 -
 - ekonomické

- příjmy z státu – daň zaplacená v zahraničí se neodečítá od daně, ale od základu daně
- příjem je zdaněný dvakrát (z titulu zdroje, z titulu rezidence), o daňovou povinnost je snížen základ daně v tuzemsku
- příjmy ze s..... státu – aplikace vybrané metody zamezení dvojího zdanění

Metody zabránění dvojitímu zdanění

- Opatření vnitrostátní, dvoustranná, mezinárodní
- Metoda
 - Vynětí s výhradou progrese – zprůměrováním, nadečtením
 -
- Metoda **zápočtu** - daň, která byla zaplacená v zahraničí, se započítá na úhradu daně v tuzemsku
 -
 - Zápočet prostý

Příklad 1 – Vynětí

Pan Jakub vykázal za rok 2021 dílčí základ daně dle § 7 ZDP 550 000 Kč, v zahraničí mu byly vyplaceny dividendy ve výši 100 000 Kč. Předpokládejte, že v rámci metody zabránění dvojího zdanění je aplikována metoda

- a) Úplného vynětí
- b) Vynětí s výhradou progrese, s tím, že příjmy do 200 000 Kč jsou zdaněny sazbou daně 15 %, příjmy nad 200 000 Kč podléhají sazbě 20 %

a) Úplné vynětí
základ daně =
sazba daně =

b) Vynětí s výhradou progrese
základ daně =
sazba daně = 15 %, 20 %
daň =

Metoda zápočtu

- Příjem je zahrnut do základu daně, daň zaplacená v zahraničí je započtena
- Zápočet **plný** – odečte se celá daň zaplacená v zahraničí
- Zápočet **prostý** – daň se započte maximálně do výše daňové povinnosti z daného příjmu v tuzemsku

Příklad 2 – Zápočet

Úspěšný fotbalista dosáhl příjmů ze zahraničí (dle § 6 ZDP) ve výši 6 000 000 Kč (před zdaněním), daň zaplacená v zahraničí byla ve výši 960 000 Kč. Příjmy z tuzemska (dle § 6 ZDP) byly ve výši 1 000 000 Kč (před zdaněním). Stanovte daňovou povinnost fotbalisty, pokud je aplikována:

- a) Metoda plného zápočtu
- b) Metoda prostého zápočtu

Předpokládejte sazbu daně 15 %.

Základ daně:

Sazba daně:

Daň =

Daň zaplacená v zahraničí =

Nedoplatek na dani

Základ daně celkem:

Daň z příjmů ze zahraničí:

Daň z příjmů zaplacená v zahraničí:

Daň z příjmů z tuzemska:

Daňová povinnost

Příklad 3 – Zápočet prostý

Právnícká osoba dosáhla za rok 2021 příjmů z tuzemska ve výši 1 000, příjmy ze zahraničí:

Stát 1: 200 – daň 30

Stát 2: 500 – daň 150

Stát 3: 300 – daň 57

Základ daně:

Sazba daně =

Daň:

Poměr $S_1 = 200/2000 = 10\%$, ze 380 je $10\% = 38$, $30-38 = -8$

Poměr $S_2 = 500/2000 = 25\%$, ze 380 je $25\% = 95$, $95-150 = -55$

Poměr $S_3 = 300/2000 = 15\%$, ze 380 je $15\% = 57$, $57-57 = 0$

Příklad 4 – Úplné vynětí

Pan Jakub uvádí v daňovém priznání pro rok 2021 celkové příjmy ve výši 1 000 000 Kč, z toho příjmy dosažené ze státu, se kterým je uzavřena smlouva o zamezení dvojího zdanění a aplikována metoda úplného vynětí činí 800 000 Kč. Stanovte základ daně a vypočtete daňovou povinnost. Pro zjednodušení nepřepokládejte slevy na dani a nezdanitelné části základu daně.

Příklad 5 – Rezidence

Pan Brown byl v roce 2021 osobou s bydlištěm v zahraničí ve státě, se kterým nemá ČR uzavřenu smlouvu o zamezení dvojího zdanění. V zahraničí měl bydliště do 24.5.2021. Pak se s celou svojí rodinou přestěhoval do ČR. Dosavadní byt v zahraničí si ponechal, v ČR bydlí v pronajatém bytě. Úmyslem pana Browna je zdržet se v ČR několik let.

Příklad 6 - Rezidence

Určete, zda je pan Brown rezidentem ČR. Trvalé bydliště má v zahraničí v nesmluvním státě, v ČR se zdržoval od 15.3. do 20.11.2021 s několika přestávkami celkem 192 dnů. V listopadu pan Brown odjel a do ČR se již nevrátí.

Příklad 7 – Rezidence

Pan Braun má trvalé bydliště v Německu, kde žije jeho manželka a děti. V roce 2021 pobýval v ČR déle než 183 dnů. Dle německých daňových předpisů je považován za rezidenta v Německu. Určete, zda je pan Braun rezidentem ČR.

Příklad 8 – Zdanění závislé činnosti

Společník B, s.r.o. (B má sídlo na území ČR) obdržel v tomto roce podíl na zisku 85 000 Kč. Odměna společníka za výkon funkce byla za celý rok 200 000 Kč. Společník podepsal daňové prohlášení, sražené zálohy na daň za celý rok byly 6 000 Kč.

V Německu si společník vydělal celkem 500 000 Kč. Manželka společníka B dosáhla za rok příjmů ve výši 0 Kč. Předpokládejte, že společník B nemusí platit v ČR zákonné sociální a zdravotní pojištění. Určete, zda si může společník B – fyzická osoba – uplatnit slevu na manželku bez zdanitelných příjmů (předpokládejte, že trvalé bydliště společníka B je v Berlíně).

Příjmy z ČR:

Příjmy z zahraničí:

Příjmy celkem:

Podíl příjmů z ČR:

Příklad 9 – Zdanění závislé činnosti

Pan D (má trvalé bydliště v Londýně) obdržel v tomto roce příjem za práci společníka pro společnost se sídlem na území ČR 800 000 Kč. Pan D podepsal u společnosti daňové prohlášení. Ze zahraničí neobdržel v tomto roce žádné příjmy. Příjem jeho manželky za sledované období byl 5 000 Kč. Poplatník má celkem 2 vyživované děti žijící s ním ve společné domácnosti. Předpokládejte pro zjednodušení, že příjem za práci společníka je zároveň i dílčím základem daně. Určete, zda může poplatník D uplatnit slevy na dani.

Příjmy z ČR:

Příjmy z zahraničí:

Příjmy celkem:

Podíl příjmů z ČR

⇒ Poplatník může uplatnit slevy dani dle § 35ba/1/b až e

Základ daně

x sazba daně

= daň před slevami

- Sleva na poplatníka

- Sleva na manželku
 - Sleva na děti
- = daň po slevě

Příklad 10 – Příjmy sportovců a umělců

Zahraníční sportovec obdržel v tomto roce za vítězství v šachovém turnaji osobní automobil v ceně 850 000 Kč. Správci daně byla pořadatelem turnaje odvedena daň ve výši 127 500 Kč. Byl tento postup správný?

Příklad 11 – Příjmy sportovců a umělců

Zahraníční sportovec se zúčastnil v České republice závodu v přespolním běhu, obsadil třetí místo a obdržel křišťálovou vázu v hodnotě 34 000 Kč. Určete, zda bude příjem podléhat zdanění.

Opakovací příklad – DPFO

Pan Marek měl v roce 2021 zdanitelné příjmy z podnikání (podniká v oblasti autodopravy) ve výši 5 400 000 Kč, výdaje na dosažení, zajištění a udržení vyčíslil na 4 480 000 Kč. Na úrocích z bankovního účtu k podnikání obdržel 212 Kč. Poplatník zdědil v roce 2016 bytový dům (v osobním vlastnictví), který po celý rok 2021 pronajímá. Příjmy z nájmu byly vyčísleny na 280 000 Kč, daňově uznatelné výdaje činily 145 000 Kč.

Na penzijním připojištění zaplatil v tomto roce 12 000 Kč (výplata pojistného plnění bude později než v 60 letech věku poplatníka a ne dříve než po 60 měsících od uzavření smlouvy), sportovnímu klubu daroval 12 000 Kč, na životní pojištění (doba trvání pojistné smlouvy 20 let, sjednaná pojistná částka 60 000 Kč, výplata pojistného plnění po 60. letech věku poplatníka) zaplatil 15 000 Kč.

Za rok 2008 vykázal ztrátu ve výši 40 000 Kč (z této ztráty uplatnil jako odčitatelnou položku 20 000 Kč). Za rok 2019 vykázal ztrátu 10 000 Kč.

Pan Marek je ženatý, žije v domácnosti s manželkou a se dvěma dětmi. Syn Martin (19 let) ukončil studium na střední škole dne 25.5.2021, do zaměstnání nastoupil k 1.9.2021. Dcera Petra (16 let) studuje na gymnázium po celé zdaňovací období. Manželka poplatníka vykázala roční příjem ze závislé činnosti ve výši 260 000 Kč. Daňové zvýhodnění na dceru (dítě č. II) uplatňuje pan Marek, daňové zvýhodnění na syna (dítě č. I) uplatňuje manželka poplatníka. Vypočítejte daňovou povinnost pana Marka za rok 2021.

Dílčí základy daně

§ 6 =

§ 7 =

§ 8 =

§ 9 =

§ 10 =

Základ daně

NČZD a POZD

Ztráta r. 2019

Penzijní připojištění

Dary

Životní pojištění